

Alþingi
Erindi nr. P 127/1331
komudagur 19.3.2002



Hyrna ehf., Sundagarðar 2,
104 Reykjavík,
Sími + 354 594 94 40 Fax +354 594 94 44,
Netfang: ebh@hyrna.is

Reykjavík 18. mars, 2002

Efnahags- og viðskiptanefnd
Nefndasvið Alþingis
Alþingi
150 Reykjavík

Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 2/1995 um hlutafélög og nr. 138/1994 um einkahlutafélög, þskj. 855 – 547. mál og þskj. 854 – 546 mál.

Að beiðni yðar vil ég leyfa mér að koma með eftirfarandi umsögn um ofangreind frumvörp.

Frumvörpin er gott framtak og þarf aðeins að færa það til samræmis við breytingartillögur fjármálaráðuneytisins við frumvarp þeirra til laga um breytingu á lögum nr. 145/1994 um bókhald, lögum nr. 144/1994 um ársreikninga og lögum nr. 75/1981 um tekjuskatt og eignarskatt með eftirfarandi breytingum :

Eftirfarandi breytingar verði settar inn í 1.gr. ofangreindra frumvarpa :

Á eftir 2. mgr. 1. gr. b. í frumvörpunum, sem verður 5 mgr. laganna (4 mgr. einkahlutafélög) bætist við :

« Þó er heimilt að umreikna innborgað hlutafé á því gengi sem gildi þegar innborganir fóru fram enda breyti sá umreikningur ekki hlutföllum á milli hluthafa. »

Gæta þarf samræmis á milli hlutafjár í ársreikningi og skráðs hlutafjár hjá hlutafélagaskrá og á verðbréfaþingi. Einnig þarf að gæta þess að hlutföll milli hluthafa raskist ekki við gjaldmiðlabreytingu.

Þá þarf einnig að tryggja það að hlutafé greitt í erlendri mynt haldi gildi sínu í þeirri mynt til að tryggja stöðugleika gagnvart erlendum fjárfestum.

Virðingarfyllst,

Erna Bryndís Halldórsdóttir
Löggiltur endurskoðandi



Félag löggiltra endurskoðenda

Alþingi
Erindi nr. P 127/1363
komudagur 20.3.2002

Suðurlandsbraut 6 • 108 Reykjavík • Ísland • ☎ 568 8118 • Fax 568 8139

Reykjavík 20. mars 2002

Nefndasvið Alþingis
Efnahags- og viðskiptanefnd
b.t. Hafdísar Ólafsdóttur nefndarritara,
Alþingi
150 Reykjavík

Málefni: Frumvarp til laga um hlutafélög, 547. mál.

Með bréfi dags. 13. mars sl. óskaði Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis eftir umsögn Félags löggiltra endurskoðenda (FLE) um ofangreint málefni.

Samkvæmt samþykktum félagsins sendi stjórnin ofangreint erindi til Álitsnefndar FLE og gerði nefndin engar athugasemdir við frumvarpið.

Stjórn FLE samþykkir fyrir sitt leyti þá afgreiðslu.

Virðingarfyllst,
Félag löggiltra endurskoðenda

Guðmundur Snorrason
formaður FLE

Álitsnefnd
Félags löggiltra endurskoðenda

Reykjavík 20. mars 2002

Stjórn Félags löggiltra endurskoðenda
Guðmundur Snorrason formaður
Suðurlandsbraut 6
108 Reykjavík

Málefni: Frumvarp til laga um um hlutafélög, 547. mál.

Samkvæmt samþykktum félagsins sendi stjórnin ofangreint erindi til álitsnefndar FLE. Álitsnefnd tók málið fyrir á fundi sínum í dag.

Álitsnefnd FLE gerir engar athugasemdir við frumvarpið.

Virðingarfyllst

ÁLITSNEFND FÉLAGS LÖGGILTRA ENDURSKOÐENDA

Guðmundur Snorrason
Guðmundur Snorrason
Dr. Hósti Hósti
Dr. Hósti Hósti
Dr. Hósti Hósti

Alþingi
Erindi nr. Þ 127/1389
komudagur 20.3.2002

Nefndasvið Alþingis
Hafdís Ólafsdóttir, nefndarritari
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík.

Reykjavík, 19. mars 2002.

Umsögn laganefndar LMFÍ um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 2/1995, um hlutafélög, með síðari breytingum. 127. löggjafarþing 2001–2002. Þskj. 855 — 547. mál.

Lögmannafélag Íslands vísar til bréfs yðar, dags. 13. mars 2002, þar sem óskað er umsagnar um ofangreint frumvarp. Laganefnd félagsins hefur haft frumvarpið til skoðunar og mælir með samþykki þeirra.

Virðingarfyllst,
f.h. laganefndar Lögmannafélags Íslands

Jakob R. Möller, hrl.
formaður

Alþingi
Erindi nr. P 127/1362
komudagur 20.3.2002

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 – 10,

19. mars 2002

A-8
SP/bb

150 Reykjavík

Vísað er til bréfs efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis, dags. 13. mars s.l. þar sem óskað er umsagnar um frumvörp til laga um einkahlutafélög, 546. mál, og hlutafélög, 547. mál.

Með ofangreindum frumvörpum er lagt til að heimilt verði að skrá hlutafé í íslenskum hlutafélögum og einkahlutafélögum í erlendum gjaldmiðli. Í athugasemdum við frumvarpið er bent á að heimild þessi sé eðlileg í ljósi upptöku sameiginlegs nýs gjaldmiðils, evrunnar, í flestum ESB-ríkjanna og þróunar í alþjóðaviðskiptum á liðnum árum. Breytingin geti þegar svo ber undir aukið samkeppnishæfni íslenskra félaga og jafnvel laðað að fjárfestingu erlendra aðila. Af sama meiði eru áður fram komin frumvörp um breytingar á löggjöf um bókhald og ársreikninga.

Fyrir sitt leyti hefur Ríkisendurskoðun engar athugasemdir fram að færa við ofangreind frumvörp um breytingar á hlutafélagalöggjöfinni.

Alþingi
Erindi nr. **P** 127/1361
komudagur 20.3.2002

DAGSETNING

TILVÍSUN

Nefndarsvið Alþingi,
efnahags- og viðskiptanefnd
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík 19. mars 2002 2002030253

Efni: Umsögn um frumvörp til laga um breytingu á lögum um hlutafélög og einkahlutafélög varðandi skráningu hlutafjár í erlendum gjaldmiðli.

Með bréfi Efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis, dags. 13. mars. sl., var óskað eftir umsögn embættisins um tvö frumvörp til breytinga á lögum um hlutafélög og lögum um einkahlutafélög, 546. og 547. mál.

Af þessu tilefni mun embætti ríkisskattstjóra í samvinnu við ársreikningaskrá setja fram eftirtaldar ábendingar.

Um er að ræða

1. að hlutafélög sem eru skráð á skipulögðum verðbréfamarkaði megi ákveða skráningu á hlutafé félagsins í erlendum gjaldmiðli án tillits til hvort leitað hafi verið heimildar ársreikningaskráar til að færa bókhald og semja ársreikning í þeim gjaldmiðli,
2. að hlutafélög sem ekki eru skráð á skipulögðum verðbréfamarkaði sem hafa fengið heimild ársreikningaskráar til færslu bókhalds og samningar ársreikninga í erlendum gjaldmiðli megi skrá hlutafé sitt í erlendum gjaldmiðli og
3. að einkahlutafélög sem hafa fengið heimild ársreikningaskráar til færslu bókhalds og samningar ársreikninga í erlendum gjaldmiðli megi skrá hlutafé sitt í erlendum gjaldmiðli.

Við umreikning úr íslenskum krónum í annan gjaldmiðil eða annan umreikning ber samkvæmt frumvarpinu að miða við kaupgengi samkvæmt opinberu viðmiðunargengi Seðlabanka Íslands á fyrsta degi þess mánaðar þegar ákvörðunin um breytingu á gjaldmiðli er tekin á hluthafafundi, eða næsta skráningardegi þar á undan sé gengið ekki skráð á þeim degi.

Í athugasemdum með frumvörpunum kemur fram að hlutafélög verði að breyta samþykktum sínum á hluthafafundi ef breyta á tilgreiningu hlutafjár úr krónum í erlendan gjaldmiðil þannig að þegar ákvörðun er tekin verður að liggja fyrir hvert verði nafnverð hlutafjár eða hlutar í erlenda gjaldmiðlinum sem gefið er út að nýju. Þessa ákvörðun geta félögin tekið hvenær sem er á árinu en þurfa ekki miða við upphaf reikningsárs eins og gert er ráð fyrir þegar hafin er færsla bókhalds í erlendum gjaldmiðli. Hér getur því orðið um misræmi að ræða hvernig hlutafé verði umreiknað í erlendan gjaldmiðil í ársreikningum annars vegar og opinberri skráningu þess hjá hlutafélagaskrá sem ekki gengur upp.

Í fyrirbyggjandi tillögum að breytingu á frumvarpi að breytingu á lögum um ársreikninga (þskj. 908-347. mál) er lagt til að félög sem fá heimild til að semja ársreikning í erlendum

gjaldmiðli (starfrækslugjaldmiðli) skuli umreikna fjárhæðir í efnahagsreikningi fyrra árs á undan breytingu á lokagengi þess árs þ.m.t. hlutafé þess, eða umreikna innborgað hlutafé á því gengi sem gildi þegar innborganirnar fóru fram. Ef síðarnefnda umreikningsaðferðin er notuð þarf jafnframt gæta þess að hlutfall varasjóðs gagnvart hlutafé í erlendum gjaldmiðli haldist óbreytt þ.e. hann verður ekki umreiknaður samkvæmt tilgreindu gengi.

Gert er ráð fyrir því að félag sem ekki er skráð á skipulegum verðbréfamarkaði byrji á því að fá heimild ársreikningaskráar til að semja ársreikninga í erlendum gjaldmiðli og umreikni hlutafé í samræmi í ákvæði 90. gr. laganna eins og henni verður breytt samkvæmt nefndum tillögum í þskj. 908. Síðar getur verið tekin ákvörðun um að gefa út hlutabréfin í starfrækslugjaldmiðlinum. Verður að telja það gangi ekki upp að umreikningur og skráning hlutafjár þess fari eftir öðrum reglum en þegar félagið breytti um starfrækslugjaldmiðil í bókum sínum. Verður því að telja eðlilegra, ákvarði félagið að gefa út hlutabréf sín í starfrækslugjaldmiðlinum, að nafnverð þess verði hið sama í erlenda gjaldmiðlinum og fram kemur í síðasta ársreikningi á undan ákvörðun hluthafafundar en að viðbættum innborgunum hlutafjár á viðkomandi ári fram að því sem ákvörðunin er tekin. Í því tilfelli að skráð félag á verðbréfamarkaði ákveði að gefa út hlutabréf sín í erlendum gjaldmiðli án þess að því fylgi að færsla bókhalds og ársreikningur verði saminn í erlendum gjaldmiðli en fái heimildina um það síðar má álykta að fjárhæð hlutafjár í erlendum gjaldmiðli verði við breytingu á starfrækslugjaldmiðli í bókum félagsins og ársreikningi í samræmi við nafnverð útgefinna hlutabréfa.

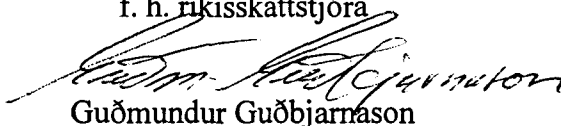
Að þessu athuguðu er lagt til að 3. málsl. 2. mgr. b. liðar 1. gr. á þskj. 854 verði breytt í tvo málsl. sem hljóði á þessa leið:

„Við umreikning í annan gjaldmiðil skal miða við kaupgengi samkvæmt opinberu viðmiðunargengi Seðlabanka Íslands í lok reikningsárs á undan því ári sem ákvörðunin er tekin eða á því gengi sem gildi þegar innborganir hlutafjár fóru fram ef um er að ræða skráð félag á skipulegum verðbréfamarkaði sem ekki hefur við útgáfu hlutabréfanna aflað heimildar til að semja ársreikninga í erlendum gjaldmiðli. Hafi félag fengið heimild til að færa bókhald og semja ársreikninga í erlendum gjaldmiðli skal nafnverð hlutafjár við útgáfu hlutabréfa vera í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga varðandi umreikninginn.“

Þá er lagt til að 3. málsl. 2. mgr. b. liðar 1. gr. á þskj. 855 hljóði á þessa leið:

„Við umreikning í annan gjaldmiðil skal nafnverð hlutafjár vera í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga varðandi umreikninginn.“

Virðingarfyllst
f. h. ríkisskattstjóra


Guðmundur Guðbjarnason



SAMTÖK ATVINNULÍFSINS

Efnahags- og viðskiptanefnd
Nefndarsviði Alþingis

150 – REYKJAVÍK

Rvk. 19.3.2002

Efni: Frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 138/1994, um einkahlutafélög, með síðari breytingum (hlutafé í erlendum gjaldmiðli), 546. mál og um breytingu á lögum nr. 2/1995, um hlutafélög, með síðari breytingum (hlutafé í erlendum gjaldmiðli). 547. mál.

SA vísar til jákvæðrar umsagnar samtakanna, dags. 14.2 2002, um frumvarp sem heimilar færslu bókhalds og samningu ársreiknings í erlendri mynt. Ofangreind frumvörp um heimildir fyrirtækja til þess að ákveða hlutafé sitt í erlendum gjaldmiðli eru eðlilegu framhaldi af heimildum til færslu bókhalds og samningu ársreiknings í erlendri mynt. SA styður þar af leiðandi efni þessara frumvarpa og hvetja til þess að þau verði lögfest.

Virðingarfyllst,

Hannes G. Sigurðsson, aðstoðarframkvæmdastjóri



Alþingi
Erindi nr. **P** 127/1498
komudagur 25.3.2002

Samtök banka og verðbréfafyrirtækja
Bankers' and Securities Dealers' Association of Iceland

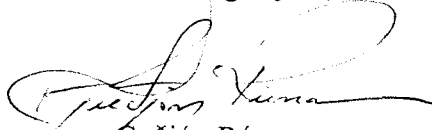
25. mars 2002

Alþingi,
efnahags- og viðskiptanefnd,
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Efni: Umsögn um frv. til l. um brt. á hfl. og ehfl. (546. og 547. mál)

Visað er í bréf nefndarinnar dags. 13. mars sl. þar sem óskað er eftir umsögn um ofangreind mál. SBV í samstarfi við Samtök atvinnulífsins hafa á undanförunum miss-
erum hvatt mjög til þess að heimila hérlandum félögum skráningu hlutfjár og uppgjör
reikninga í erlendri mynt. SBV styðja því heilshugar lögfestingu frumvarpanna.

Virðingarfyllst,



Guðjón Rúnarsson,
framkvæmdastjóri



Alþingi
Erindi nr. **P** 127/1404
komudagur 21. 3. 2002

20. mars 2002

Nefndasvið Alþingis,
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík

Efni: Frumvörp til laga um breytingu á lögum um einkahlutafélög og hlutafélög.

Með bréfi dags. 13. mars 2002 óskaði efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis eftir umsögn Seðlabanka Íslands um frumvörp til laga um einkahlutafélög, 546. mál og hlutafélög, 547. mál.

Seðlabanki Íslands gerir ekki athugasemd við áformin í lagafrumvörpum þessum að veita íslenskum hlutafélögum og einkahlutafélögum valfrelsi til að skrá hlutafé sitt í erlendum gjaldmiðli. Fram kemur að skilyrði fyrir skráningu hlutfjár í erlendri mynt sé að félög hafi fengið heimild ársreikningaskrár til færslu bókhalds og gerðar ársreiknings í erlendum gjaldmiðli og vísar Seðlabankinn í því samhengi til umsagnar sinnar frá 13. febrúar sl. um frumvarp til laga um breytingar á lögum um bókhald og fl., 347. mál.

Ekki verður séð að skráning hlutfjár íslenskra fyrirtækja í erlendri mynt muni hafa bein efnahagsleg áhrif, t.d. á gjaldeyrisflæði. Óbein áhrif kunna hins vegar að verða umtalsverð þar sem ljóst virðist að breytingin á skráningu hlutfjár í erlendri mynt í stað íslenskrar krónu mun kalla á gjaldeyrismót vægi í formi innstreymis. Þetta gerist vegna reglna um gjaldeyrisjöfnuð fjármálastofnana. Í öðru lagi kann fyrirhuguð breyting á skráningu hlutfjár að hafa jákvæð áhrif á innstreymi gjaldeyris þar sem seljanleiki hlutfjár eykst erlendis í fyrirtækjum sem breyta skráningu hlutfjár.

Seðlabanki Íslands leggur til að í 2. gr. verði tilskilið að við umreikning fjárhæða verði miðað við annað hvort sölugengi eða miðgengi þar sem um er að ræða umbreytingu íslenskrar fjárhæðar í erlenda. Í viðskiptum á gjaldeyrismarkaði samsvarar það því að banki selji viðskiptavinum gjaldeyri.

Virðingarfyllst
SEÐLABANKI ÍSLANDS

Birgir Ísl. Gunnarsson
formaður bankastjórnar

Finnur Ingólfsson
bankastjóri

SEÐLABANKI ÍSLANDS



ALÞINGI ÍSLENDINGA
Efnahags- og viðskiptanefnd
Austurstræti 8 – 10

SKATTRANNSÓKNARSTJÓRI
RÍKISINS

150 REYKJAVÍK

TILVÍSUN
SEP/eeg/02/0907

DAGSETNING

Reykjavík 26. mars 2002.

Efni: Umsögn skattrannsóknarstjóra ríkisins vegna frumvarps til laga um breytingu á lögum um einkahlutafélög 546. mál og hlutafélög 547. mál.

Skattrannsóknarstjóra ríkisins hefur borist bréf Efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis þar sem óskað er eftir umsögn skattrannsóknarstjóra ríkisins varðandi frumvarp til laga um einkahlutafélög 546. mál og hlutafélög 547. mál. Af því tilefni er Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis látin í té svohljóðandi:

u m s ö g n :

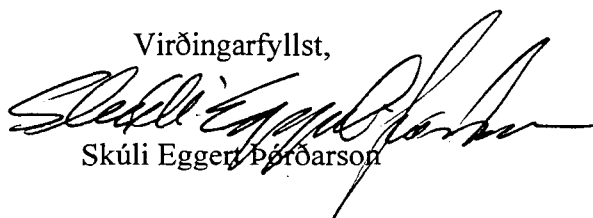
Frumvarpið er í samræmi við sambærilegt frumvarp um breytingu á lögum um bókhald og ársreikninga þar sem gert er ráð fyrir að opnuð verði heimild til að færa bókhald og semja ársreikning í erlendri mynt.

Aðalatriði frá sjónarhóli skattframkvæmdar er að ákvæði laga torveldi ekki aðgengi skattyfirvalda að upplýsingum og möguleikum á að sannreyna skattstofna.

Rétt er þó að vekja athygli á að ákveðnir liðir hljóta alltaf að verða í íslenskum krónum í bókhaldi hlutafélaga. Má þar nefna launabókhald, reikningur virðisaukaskatts, staðgreiðsla opinberra gjalda og útskrift reikninga vegna sölu á vöru eða þjónustu til aðila innanlands. Sömuleiðis þarf að huga að því að umreikningur erlendrar myntar yfir í íslenskar krónur er vandmeðfarið atriði þar sem gefa þarf gaum að fjölmörgum álitamálum. Niðurstaða umreiknings þarf ekki að verða sú sama í öllum tilfellum þar ræður aðferð og tímamörk útreiknings miklu.

Mikilvægt er að hluthafar þurfa að gera grein fyrir hlutafjäreign sinni á skattframtali sínu í íslenskum krónum og að þá sé ljóst hvernig slíkur útreikningur sé grundvallaður.

Virðingarfyllst,


Skúli Egger Þórðarson

Alþingi
Erindi nr. P 127/1535
komudagur 26.3.7/1002

Nefndasvið Alþingis
Efnahags- og viðskiptanefnd
b/t Sigrúnar Brynju Einarsdóttur, nefndarritara
Austurstræti 8 - 10
150 Reykjavík



Reykjavík, 26. mars 2002.

Efni: Frumvörp til laga um breytingu á lögum um hlutafélög og einkahlutafélög (hlutafé í erl. gjaldmiðlum, 546. og 547.mál).

Verslunarráð þakkar nefndinni fyrir að fá að veita umsögn um ofangreind frumvörp. Breytingarnar sem þar eru boðaðar eru í samræmi við ábendingar og athugasemdir sem komið hafa fram af hálfu Verslunarráðs á undanförunum árum. Telur ráðið að þær horfi til verulegra framfara fyrir íslenskt viðskiptalíf og séu til þess fallnar að auðvelda starfsemi íslenskra fyrirtækja í alþjóðlegu umhverfi. Verslunarráð gerir því ekki athugasemdir við frumvarpið.

Virðingarfyllt,
fyrir hönd Verslunarráðs Íslands,

Birgir Ármannsson.

Alþingi
Erindi nr. P 127/1639
komudagur 4.4.2002

Í lengri breytingartillögunum í umsögn ríkisskattstjóra, um hlutafélag, á þingskjali 855 (ekki 854) hefur viðskiptaráðuneytið fært inn orðalagsbreytingar og fulltrúi hans samþykkt:

Að þessu athuguðu er lagt til að 3. málsl. 2. mgr. b-liðar 1. gr. á þskj. 855 verði breytt í tvo málsl. sem hljóði á þessa leið:

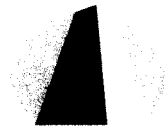
"Ef um er að ræða skráð félag á skipulegum verðbréfamarkaði sem hefur ekki við útgáfu hlutabréfa aflað heimildar til að færa bókhald og semja ársreikninga í erlendum gjaldmiðli skal við umreikning í annan gjaldmiðil miða við kaupgengi [Seðlabanki Íslands og Þjóðhagsstofnun vilja hafa hér sölugengi] samkvæmt opinberu viðmiðunargengi Seðlabanka Íslands í lok næsta reikningsárs á undan því ári, þegar ákvörðunin er tekin, eða það gengi sem gildi þegar innborganir hlutafjár fóru fram. Hafi félag fengið heimild til að færa bókhald og semja ársreikninga í erlendum gjaldmiðli skal nafnverð hlutafjár við útgáfu hlutabréfa vera í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga varðandi umreikninginn."

Taka má breytingartillögu ríkisskattstjóra um umreikning í einkahlutafélagafrumvarpinu (þingskjali 854, ekki 855) óbreytta., þ.e. 3. málsl. 2. mgr. b-liðar orðist svo:

"Við umreikning í annan gjaldmiðil skal nafnverð hlutafjár vera í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga varðandi umreikninginn."

Tillaga í umsögn Hyrnu ehf. virðist tekin inn í breytingartillögur ríkisskattstjóra. Ekki virðist nauðsynlegt að taka fram að umreikningurinn megi ekki breyta eignarhlutföllum á milli hluthafa.

Alþingi
Erindi nr. P 127/1484
komudagur 25.3.2002



ÞJÓÐHAGSSTOFNUN

22. mars 2002

Nefndasvið Alþingis,
Þórshamri v/Templarasund,
150 Reykjavík

Vísað er til beiðni efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis dagsett 13. mars 2002, þar sem óskað er eftir umsögn um frumvarp til laga um einkahlutafélög, 546. mál og hlutafélög 547 mál. Hér með fylgir umbeðin umsögn.

Virðingarfyllst,

Þórður Friðjónsson,
forstjóri

Umsögn umfrumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 138/1994, um einkahlutafélög, með síðari breytingum (hlutafé í erlendum gjaldmiðli) og frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 2/1995, um hlutafélög, með síðari breytingum (hlutafé í erlendum gjaldmiðli).

Umræddar breytingar á lögum um einkahlutafélög, (138/1994) og breytingar á lögum um hlutafélög (2/1995) eru í samræmi við breytingar á lögum um tekju- og eignarskatt o.fl., sbr. þingmál nr. 347.

Frumvörpin fjalla um tæknilegar útfærslur á umreikningi hlutafjár á milli reikningseininga jafnframt því sem sett eru ákvæði um það í hvaða myntum hlutafé skuli skráð.

Þjóðhagsstofnun telur að umreikningur reikningseininga miðað við kaupgengi sé ekki eðlilegur. Fórmarkostnaður fyrirtækis er á sölugengi en ekki á kaupgengi. Eðlileg viðmiðun við umreikning er annaðhvort sölugengi eða, til vara, miðgengi. Við stofnun hlutafélags eða einkahlutafélags er eðlilegt að að miða við kaupgengi.

Að öðru leyti gerir Þjóðhagsstofnun ekki athugasemdir við frumvörpin.